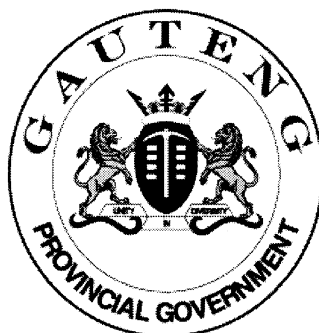

**SENIOR CERTIFICATE
EXAMINATION
*SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN***

**FEBRUARY / MARCH
*FEBRUARIE / MAART***

2007

**COMPUTYPING
*REKENAARTIK***

SG

**First Paper : Speed
*Eerste Vraestel : Spoed***

942-2/1

COMPUTYPING/REKENAARTIK SG: P1/V1

**6 pages
*6 bladsye***

942 2 1

SG

X05

**COPYRIGHT RESERVED / KOPIEREG VOORBEHOU
APPROVED BY UMALUSI / GOEDGEKEUR DEUR UMALUSI**

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

REKENAARTIK SG
(Eerste Vraestel: Spoed)

TYD: 10 minute

PUNTE: 60

INSTRUKSIES AAN KANDIDATE

LEES DIE VOLGENDE INSTRUKSIES SORGVULDIG VOORDAT JY BEGIN.

1. Gebruik die verstek-/standaardkantlyne (*default margins*) (2.54 cm **of** 1").
2. Gebruik A4-portret bladsy grootte (210 mm x 297 mm **of** 8.27" x 11.69").
3. Gebruik Courier New 12.
4. Gebruik Afrikaans as die taal.
5. Stel die reëlfstand op 1.5 (1½).
6. Jy mag die outomatiese koppelteken-funksie (*automatic hyphenation*) gebruik. Stel die regterkantlynsonne in op 1 cm (0.4") of 4%.
7. Sleutel jou eksamennommer (links) as 'n kopskrif (*header*) in (1.27 cm **of** 0.5").
8. Jy mag nie jou antwoord nadat die tyd verstreke is, redigeer nie.
9. Stoor die lêer as **VRAAG 1 SPOED**.
10. Druk jou antwoord.

GAUTENG DEPARTMENT OF EDUCATION
SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION

COMPUTYPING SG
(First Paper: Speed)

TIME: 10 minutes

MARKS: 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY BEFORE YOU BEGIN.

1. Use the default margins (2.54 cm *or* 1").
2. Use A4 portrait page size (210 mm x 297 mm *or* 8.27" x 11.69").
3. Use Courier New 12.
4. Use English (SA/UK/British) as the language.
5. Set the line spacing on 1.5 (1½).
6. You may use the automatic hyphenation function. Set the right-hand margin zone on 1 cm (0.4") or 4%.
7. Key in your examination number (left) in a header (1.27 cm *or* 0.5").
8. You may not edit your answer after the time has elapsed.
9. Save the file as **QUESTION 1 SPEED**.
10. Print your answer.

INSTRUKSIES AAN DIE TOESIGHOUERS

LEES DIE ONDERSTAANDE INSTRUKSIES SORGVULDIG DEUR.

1. Jy word verwys na die omsendbriewe wat die spesifieke instruksies vir die Rekenaartikeksamen bevat.
2. Maak asseblief seker dat daar genoeg papier en inkkassette vir die druk van die harde kopieë is.
3. Dit is noodsaaklik dat die Rekenaartikonderwyser(es) een van die toesighouers moet wees ten einde hulp te verleen indien daar probleme met die rekenaars is.
4. Kandidate moet toegelaat word om eers vir ongeveer vyf (5) minute deur die vraestel te lees, lyne te trek en moeilike woorde te onderstreep.
5. Beide toesighouers moet in besit wees van 'n stophorlosie. Vraestel 1 (tydnoukeurigheidstoets) moet deur die Rekenaartikonderwyser(es) waargeneem word. Toesighouers mag nie gedurende die afneem van hierdie toets tussen die kandidate rondbeweeg nie.
6. Alvorens kandidate met die vraestel begin, moet hulle die opdrag gegee word om 'n nuwe dokument oop te maak en hul eksamennommers in 'n KOPSKRIF (*header*) teen die LINKERKANTLYN in te sleutel. Nadat al die kandidate hierdie instruksie uitgevoer het, word die teken gegee om met die tydnoukeurigheidstoets te begin.
7. Sodra die tyd vir die tydnoukeurigheidstoets verstreke is, moet die vraag gestoor word en daarna **een keer** gedruk word.
8. **Die toesighouer moet elke bladsy van die harde kopie, langs die laaste gedrukte woord parafeer.**
9. Die toesighouer moet seker maak dat geen tik na die einde van die tien minute wat vir hierdie vraestel toegestaan word, plaasvind nie.

INSTRUCTIONS TO INVIGILATORS**READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY.**

1. You are referred to the circulars that contain the specific instructions for the Computyping examination.
2. The invigilator is to ensure that there is sufficient paper and spare ink cartridges for the printing of the hard copies.
3. It is essential that the Computyping teacher be one of the invigilators for the duration of the examination to assist with possible problems with the computer.
4. Allow candidates approximately five (5) minutes to read through the examination paper before timing begins. They may rule lines and underline words.
5. Both invigilators are to use stopwatches for time control. Paper 1 (timed accuracy test) is to be timed by the Computyping teacher. Invigilators may not move among candidates during this test.
6. Before the candidates start with this paper, they should be instructed to open a new document and key in their examination numbers in a HEADER against the LEFT-HAND MARGIN. After all the candidates have done this, the signal may be given to begin the timed accuracy test.
7. After the time allowed for the accuracy test has expired, the question must be saved on the diskette provided and then printed **once only**.
8. **The invigilator must initial every page of the hard copy after the last printed word.**
9. The invigilator should ensure that no typing takes place after the end of the ten minute timing.

VRAAG 1

TYDNOUKEURIGHEIDSTOETS

Tik die onderstaande stuk in 1½-reëlafstand. Gebruik Courier New 12 en kantlyne van 2.54 cm (1"). Die minimum spoedvereiste is 35 wpm en die snelheidsgrense word tot op 80 wpm met (... wpm) aangedui.

Jy het jou bestemming gekies en die beste deel daarvan is dat jou troeteldier saamgaan. Hier is 'n paar wenke hoe om veilig daar aan te kom.

Vir die dier wat gewoon is om saam met sy eienaar te reis sal die roete geen vrees inhou nie. Die ander, wat nog nooit met vakansie was nie en ook nie aan die idee gewoon gemaak is nie, sal dit egter traumaties vind.

Jou troeteldier wat slegs na die veearts ry en dan onthou hoe 'n naald in hom gesteek word sal enige rit in die motor met hierdie negatiewe ervaring assosieer. Om dit te voorkom stel ek voor dat jy jou dier 'n geruime tyd voor die vertrekdatum na lekker plekke soos die park neem. So sal jou dier leer dat alle ritte nie noodwendig negatief is nie.

Soek wenke oor hoe om karsiekte en vrees te oorwin. Hierdie raad is van toepassing op alle ervare sowel as beginner reisigers. Dis ook wys om jou hond te leer om in en uit die kar te spring as jy hom die bevel gee.

Moenie jou troeteldier se lysie vergeet terwyl jy jou eie ^(20 wpm) lysie maak van alles wat jy vir die vakansie moet onthou nie. Dis ook 'n goeie idee om jou hond voor die tyd te bad om ontslae te raak van klein passasiers, soos bosluise en vlooië. Ontwurm ook jou hond voor jy vertrek. Dis 'n feit dat sommige ^(25 wpm) vakansieplekke bewys wil sien dat dit gedoen is.

QUESTION 1

TIMED ACCURACY TEST

Type the following text in 1½ line spacing. Use Courier New 12 and margins of 2.54 cm (1"). A minimum of 35 wpm is required and the limits up to 80 wpm are indicated as (... wpm).

You have chosen your destination, and the best part is, your pet can go with you. So here are a few tips and reminders on how to get there safely.

For those animals used to travelling with their owners, the holiday journey should hold no fears. However, for those pets that have never been on holiday before, the trip could be somewhat traumatic unless they are familiar with the idea.

If the only journeys your animal has been on end at the vet, where it invariably gets a needle stuck into it, then it will associate all trips with a negative experience. To combat this, and well before your intended departure date, take your pet for short journeys to nice places such as a local park, so that it realises that not all trips have an unpleasant ending.

Look up tips in pet care books on combating car sickness and fear of riding in cars, as all these tips apply to the novice traveller as well. It is also wise to train your dog to jump in and out of the car on command.

While making^(20 wpm) lists for packing your own suitcase and those of the rest of the family, do not forget a list for your pet. It is a good idea to groom and bath your pet to rid of any little passengers, like ticks and fleas, before leaving. Another good idea is^(25 wpm) to de-worm your pet a couple of days

VRAAG 1 (vervolg)

Beskerm jou groot hond agter 'n skerm, vir veiligheidsredes. 'n Hond wat in 'n motor rondbeweeg trek die bestuurder se aandag af en dit veroorsaak ook ongerief vir die ander passasiers. Onbeheerste^(30 wpm) honde kan ongelukke veroorsaak. 'n Goed opgeleide hond maak die reis vir almal baie makliker.

Die maklikste manier om 'n kat of 'n klein hond te vervoer is om hulle in 'n spesiale vervoermandjie te sit. Katte hou gewoonlik nie van reis nie^(35 wpm) en kan dalk probeer om weg te kom as hulle nie in 'n houer is nie. Onthou hulle is gewoond om in snaakse plekke in te kruip en kan ook sodoende ongelukke veroorsaak.

Voordat enige ritte onderneem word, maak jou dier gewoond aan die houer. Sorg^(40 wpm) dat jou diere op die dag van jou vertrek in 'n veilige, beskermde kamer is. Baie vakansies is uitgestel omdat die eregas die hasepad gekies het.

Sit sagte beddegoed met 'n gunsteling speelding op die plek neer waar jou hond moet reis. Plaas^(45 wpm) ook 'n waterbak wat nie mors nie daar neer. Sit die hond in die motor en laat hom neskop voordat die reis begin.

Maak seker dat die houer waarin jou dier reis nie vorentoe sal val en 'n noodstop veroorsaak nie. Maak dit vas met 'n veiligheidsgordel^(50 wpm) en smee die bestuurder om te bestuur asof hy die kosbaarste vrag het. Moet nooit die houer in die kattedak plaas nie want dit is te donker en raserig en ruik na petrol.

Indien moontlik, moenie gedurende die warmste tyd van die dag

QUESTION 1 (continued)

before departure. In fact, some holiday venues insist on seeing proof that this has been done.

For safety's sake when travelling, it is advisable to confine a dog behind a dog-guard, particularly if it is^(30 wpm) large and active. A dog leaping around in a moving car is not only a distraction for the driver and unpleasant for the other passengers, but unrestrained pets can cause an accident, as they can distract and even interfere with the driver's ability^(35 wpm) to control the vehicle. A well-behaved, moderately restrained dog makes for a happier journey all round.

In the case of a cat or a small dog, it is safest to get them used to travelling in a special pet carrier. Cats, as a rule, do not like^(40 wpm) travelling, and may try to make a break for freedom if they are not confined in a carrier. Likewise, they can easily get into inaccessible places if left to roam, and again could cause an accident.

Before any car journeys are undertaken, however, do get^(45 wpm) your pet used to the idea of the carrier, and then progress to travel training. On the day of the journey ensure that your pets are placed in a secure area or room before you start to pack the car. Many holidays have been delayed by a frantic search^(50 wpm) of the house and garden when the guest of honour has decided to go walkabout.

Place some comfy bedding in the area in which you want your dog to travel, perhaps with a favourite toy and water bowl

VRAAG 1 (vervolg)

reis nie. ^(55 wpm) Dis beter om soggens vroeg of laatmiddag te ry. As jy wel deur die dag moet ry, spuit jou hond nat met 'n spuitbottel om hom af te koel. Neem water en kos van die huis af. Die laaste ding wat jy nodig het is 'n dier met 'n omgekrapte maag. ^(60 wpm)

Wanneer jy stop om bene te rek, moenie jou diere vergeet nie. Hulle sal dit ook geniet om hul bene te rek en vars lug in te asem. Hier is wanneer die in- en uitspring uit 'n kar goed te pas sal kom. Voor jy die deur en vensters oopmaak moet jy ^(65 wpm) eers jou kat aan 'n leiband of harnas vasmaak. Laat jou kat op die gras of grond loop of neem die sandbak saam.

Moet nooit jou dier, al is dit slegs vir 'n kort rukkie, alleen in die voertuig los nie. Al het jy in die skaduwee parkeer sal dit ^(70 wpm) nie help as die temperatuur van die hond gestyg het nie. Honde sweet nie en hulle enigste manier van afkoel is om asem te haal. As jou voertuig binne te warm is sal dit hulle nie help om af te koel nie.

Wanneer jy by jou bestemming aankom, moet ^(75 wpm) jy nie jou hond laat uitspring om die omgewing te verken nie. Neem tyd en laat jou hond rustig aan die nuwe plek gewoond raak. Loop met die hond aan 'n ketting totdat hy rustig is. Sit jou dier dan in 'n veilige toe kamer totdat jy die motor ^(80 wpm) uitgepak het.

QUESTION 1 (continued)

that has a non-spill lid, filled with water. ^(55 wpm) Put the dog in the car, let it settle, and let the journey begin.

If your pet is travelling in a carrier, ensure that the carrier is placed in the car where it will not slide forward should you make an emergency stop. Better still, secure it with ^(60 wpm) a seat belt, and urge the driver to drive as if he were carrying a precious, breakable cargo. Never place the carrier in the boot of the car, as it is dark, noisy and airless, and smells of petrol.

If possible, try to avoid travelling during ^(65 wpm) the heat of the day and travel either early morning or evening. If you do have to travel through the day, help to keep your dog cool by regularly spraying it with water from a spray bottle. Take food and water from home, as the last thing you need ^(70 wpm) is for your pet to get an upset tummy on the journey.

Whenever you stop to stretch your legs, do not forget your pets. They too will appreciate a quick leg stretch and some fresh air. This is where having trained your dog to jump in and out of ^(75 wpm) the car will help. Before leaving the car, while the doors and windows are closed, put your cat on a harness and lead. Only when it is securely fastened should you leave the car. Let your cat walk on the grass or bare earth, or use a litter ^(80 wpm) tray.